

**YOSHLAR IJTIMOY – SIYOSIY FAOLLIGINING JAMIYAT
TARAQQIYOTIDAGI O‘RNI**

Mamatova Muxarram Saidvaliyevna

Namangan xalqaro tibbiyot texnikumi o‘qituvchisi

Annotasiya: Mazkur maqolada O‘zbekiston Respublikasida yoshlar bilan ishlash, xususan, ularning ijtimoiy faolligini oshirish masalalari atroflicha tahlil etilgan.

Kalit so‘zlar: yoshlar, jamiyat, davlat siyosati, ma'naviyat, ijtimoiy faollik, siyosiy faollik

**РОЛЬ СОЦИАЛЬНО-ПОЛИТИЧЕСКОЙ АКТИВНОСТИ МОЛОДЕЖИ В
РАЗВИТИИ ОБЩЕСТВА**

Маматова Мухаррам Саидвалиевна

*Преподаватель Наманганского
международного медицинского колледжа*

Аннотация: В данной статье представлен всесторонний анализ вопросов работы с молодежью в Республике Узбекистан, в частности, повышения ее социальной активности.

Ключевые слова: молодежь, общество, государственная политика, духовность, социальная активность, политическая активность

**THE ROLE OF YOUTH SOCIAL-POLITICAL ACTIVITY IN SOCIETY
DEVELOPMENT**

Mamatova Mukharram Saidvaliyevna

Teacher of the Namangan International Medical College

Annotation: This article provides a comprehensive analysis of the issues of working with young people in the Republic of Uzbekistan, in particular, increasing their social activity.

Keywords: youth, society, state policy, spirituality, social activity, political activity

Jamiyat hayotini harkatga keltiruvchi asosiy kuch bu - yoshlar hisoblanadi. Har qanday ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy munosabatlar rivojida bu tabaqaning alohida o‘rni

bor. Yoshlar hayoti, ularning ijtimoiy – siyosiy harakati bilan bog‘liq jarayonlar jamiyat hayotining ko‘zgusi, mamlakatda amalga oshirilayotgan islohotlarning aks – sadosidir desak mubolag‘a bo‘lmaydi.

O‘zbekistonning mustaqil taraqqiyot yo‘liga o‘tishi va mamlakatda amalga oshirilgan keng ko‘lamdagi islohotlar hozirgi zamon jahon sivilizatsiyasi taraqqiyotida yoshlarning tutgan o‘rni masalasini nihoyatda muhim ahamiyatga ega ekanligini ko‘rsatib berdi. Bugungi kunda jamiyatning yangilanishi, amalga oshirilayotgan islohotlar, rejalarning samarasi, avvalambor yoshlarning ijtimoiy – siyosiy jihatdan qanchalik faol ekanligi bilan bevosita bog‘liq. Bundan ko‘rinib turibdiki jamiyat hayotida yoshlarning tutgan o‘rni juda muhimdir. Shu nuqtai-nazardan olib qaraganda bugungi kunda dunyo hamjamiyati taraqqiyotida va xalqaro ijtimoiy-siyosiy hayotda yoshlarga oid siyosatni amalga oshirilishi, dunyo hamjamiyati tomonidan yoshlarni ijtimoiy qo‘llab-quvvatlash masalasi, ularning mavjud muammolarini bartaraf etish yo‘llari kabi bir qator masalalar dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Ularning ijtimoiy – siyosiy hayotda o‘z o‘rnini topishi, jamiyatning tom ma’noda harakatga keltiruvchi kuchiga aylanishi bilan bog‘liq muammolar shu jumladandir.

O‘zbekiston Respublikasida yoshlarga jamiyatning imtiyozli tabaqalaridan biri sifatida g‘amho‘rlik ko‘rsatilib, mustaqilligimizning dastlabki kunlaridan boshlab ularga oid davlat siyosatini izchil ro‘yobga chiqarib kelinmoqda. Bu siyosatning mazmun-mohiyati, asosiy yo‘nalishlari, yoshlarga beriladigan ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy va huquqiy kafolatlar O‘zbekiston Respublikasining 2016 yil 14-sentyabrdagi “Yoshlarga oid davlat siyosati to‘g‘risida”gi qonunida belgilab qo‘yilgan. Qonunning 3-moddasida “Yoshlarga oid davlat siyosati - davlat tomonidan amalga oshiriladigan hamda yoshlarni ijtimoiy jihatdan shakllantirish va ularning intellektual, ijodiy va boshqa yo‘nalishdagi salohiyatini kamol toptirish uchun shart-sharoitlar yaratilishini nazarda tutadigan ijtimoiy-iqtisodiy, tashkiliy va huquqiy chora-tadbirlar tizimi”[1.] deb yozib qo‘yilgan.

Mamlakatimizda yoshlarning ijtimoiy-siyosiy jarayonlardagi o‘rni va salohiyatiga doir masalalar yuzasidan qator ilmiy tadqiqotlar o‘tkazilgan. Bu tadqiqotlarni ikki guruhga bo‘lish mumkin. Jumladan, A.S.Datiboev, I.Yu.Inoyatov, S.U.Sulaymonova, A.R.Hakimov, R.N.Tolipov, R.B.Siddiqovlar O‘zbekistonda sovet totalitarizmi va mustaqillik yillarida o‘rta-maxsus kasb hunar ta’limi tizimida kadrlar tayyorlash, sanoatni rivojlantirishda ishchi yoshlar, qishloq xo‘jaligi taraqqiyotida yoshlarning ishtiroki masalalarini tahlil qildilar. Shu bilan birga tadqiqotchilardan D.N. Rajabova, E.M.Abzalov, L.X.Tangriyev, R.E.Turdiboyeva, Q.Quranboyev, N.Hasanov, N.Hasanova, D.Bo‘ronovalar o‘z tadqiqotlarida yoshlarning ijtimoiylashuvi, ularning bandlik masalasi hamda jamiyat ijtimoiy-siyosiy va ma’naviy hayotdagi munosabatlari, huquqiy madaniyatini yuksaltirish kabi masalalarga alohida e’tibor berganlar [2.-6.].

Iqtisodiy, ijtimoiy, ma'naviy va mafkuraviy islohotlarni amalga oshirishda yoshlarning faolligini oshirish, ularning jamiyat hayotiga integratsiyasini ta'minlash kabi masalalari Z.Qodirova, I.Karimov, T.Malikov, B.Jo'raev tadqiqotlarida tahlil etilgan. E.X.Babamuratov demokratik jamiyatning ma'naviy yangilanishi jarayonida yoshlar ijtimoiy tafakkurida kechayotgan o'zgarishlari masalalariga e'tibor qaratganlar.[3.-B.57-58.]

Yoshlarga jamiyatning barcha sohalarida asosiy kuch sifatida qaraladi. Ularning siyosat, iqtisod, qishloq ho'jaligi, davlat boshqaruvi kabi yo'nalishlardagi faoliyatiga e'tibor beradigan bo'lsak bugungi kunga kelib yoshlar jamiyatda etakchi mavqega ega bo'lgan qatlamga aylandilar.

Yoshlarning ijtimoiy-siyosiy faolligini oshirishda fuqarolik jamiyati institutlarining o'rni beqiyosdir. Hozirgi davrda O'zbekistonda 10 millionga yaqin fuqarolar kasaba uyushmalari faoliyatida, 600 mingdan ortiqroq fuqarolar esa siyosiy partiyalar a'zolari sifatida jamoatchilik ishlarida ishtirok etadilar. Shuningdek, millionlab fuqarolar, yoshlar, xotin-qizlar, turli jamg'armalar, nodavlat, notijorat tashkilotlar faoliyatida ishtirok etmoqdalar. Bundan shunday xulosaga kelish mumkinki, yoshlar ijtimoiy-siyosiy faolligining muhim ko'rsatkichlaridan biri bu - ularning mamlakatimiz siyosiy hayotida muhim voqealik hisoblangan saylovlaridagi faol ishtiroki sanaladi. Ayni vaqtda saylovlar yoshlarning ijtimoiy-siyosiy faolligini oshiradi. Saylovlar vaqtidagi turli kampaniyalar, ayni jarayonlarni ommaviy axborot vositalarida yoritish kabi tadbirlar saylovchilarning siyosiy va huquqiy madaniyatini yuksaltiradi, yoshlarning siyosiy jarayonlarda faol ishtirok etishiga qulay imkoniyatlar yaratadi.

Xulosa o'rnida shuni aytish mumkinki, O'zbekistonda bugun yangicha fikrlaydigan, o'z kelajagini jamiyatda demokratik qadriyatlarni mustahkamlash bilan, davlatining taraqqiyotiga o'ziga xos munosib hissa qo'shayotgan yangi avlod vakillarining ijtimoiy hayotga kirib kelishi muhim ahamiyat kasb etmoqda. Davlat tomonidan yoshlarga alohida e'tibor qaratilayotgani kelajagi porloq yurtimizni rivojiga katta hissa qo'shmoqda. Shu bilan birga jamiyat ijtimoiy-siyosiy hayotida yoshlarning roli va mas'ulligi oshib bormoqda. Ijtimoiy-siyosiy jarayonlarda ular tomonidan ko'rsatilayotgan faollik va uning natijasida yuzaga kelayotgan muvaffaqiyatlar mamlakatimizning buyuk kelajagini ta'minlashdagi asosiy unsurlardan biri bo'lishiga ishonamiz.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasining 14.09.2016 yildagi "Yoshlarga oid davlat siyosati to'g'risida"gi O'RQ-406-son qonuni. Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi,

21.04.2021-y., 03/21/683/0375-son; 26.01.2022-y., 03/22/747/0064-son;
21.09.2024-y., 03/24/963/0735-son; 30.12.2025-y., 03/25/1109/1241-son

2. Топилдиев О. Ёшлар – келажак бунёдкорлари. – Наманган, 2013. – Б.6
3. Djambakiyev B. Yoshlarga oid davlat siyosatining huquqiy asoslarini takomillashtirishning ayrim masalalari // Falsafa va huquq. - Toshkent, 2007. 2-son. - B. 57-58.

